

Záznam ze společného jednání MAS Frýdlantsko, MAS Podještědí, MAS Přiděte pobejt a MAS Rozvoj Tanvaldska a správy CHKO Jizerské hory

Místo, čas: Správa CHKO Jizerské hory, U Jezu 10, 460 01 Liberec, 22.7.2014 10:30-13:00

Přítomni: viz prezenční listina

Věc: Dohoda na znění a obsahové náplni popisu analytické části, týkající se území CHKO Jizerské hory v rámci zpracování Integrovaných strategií území (ISÚ) pro jednotlivé MAS

Aktuální znění zadání ISÚ týkající se velkoplošného chráněného území (dále jen VCHÚ)

„Samostatně je třeba analyzovat území velkoplošných chráněných území (CHKO, Národní parky – dále jen VCHÚ), pokud tyto leží i částečně na území MAS.“

Toto zadání má stejně jako celý dokument Manuál tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014 – 2020 pouze **doporučující** charakter.

V rámci jednání o zajištění zpracování této části ISÚ pro MAS v Libereckém kraji byla navržena jednotná osnova této části ISÚ.

Způsob práce a doporučená osnova při zpracovávání části analýzy, věnované VCHÚ

Společný popis VCHÚ se bude skládat ze dvou základních částí:

1. z analýzy území a
2. z vytýčení jeho problémů a potenciálu.

Analýza pro území VCHÚ bude vycházet z **podkladů a dat již zjištěných v rámci analytické části včetně údajů získaných v rámci přílohy č. 3 (dříve příloha č.5), část Data z oblasti ochrany životního prostředí. Z takto získaných dat budou vytýčeny** problémy a potenciál území s tím, že budou provedeny v textu odkazy na již sebraná data v analytické části, nejlépe pak po obcích. Analýza tak bude obsahovat vyhodnocení a intepretaci takto již sebraných dat vzhledem k území VCHÚ.

Celkový rozsah popisu jednoho VCHÚ může být cca 5 – max. 15 stran.

Doporučená osnova:

1. Analýza území VCHÚ

- 1.1. Geografické vymezení a historie VCHÚ
- 1.2. Přírodní poměry a stav krajiny (stručná charakteristika přírodních a krajinných hodnot s odkazem na platný plán péče)
- 1.3. VCHÚ jako prostor pro život - Sídelní struktura, a infrastruktura [zejm. doprava (obslužnost a dopravní síť) a technická infrastruktura]
- 1.4. Ekonomická aktivita území, hospodaření v krajině (relevantní odvětví pro dané VCHÚ, např.: zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, podnikání: těžba, průmysl, energetika, cestovní ruch, sport a turistika, služby, řemesla, apod. - dle relevantních témat ve vztahu k regionu a VCHÚ nebo případně další)
- 1.5. SWOT analýza VCHÚ

2. Problémy území a potenciál rozvoje

- 2.1. Hlavní problémy území a možnosti řešení
- 2.2. Potenciál rozvoje potřeb území při respektování přírodních a krajinných hodnot

Podrobněji k obsahové náplni některých bodů:

1. Analýza území VCHÚ

1.1. Obsahová náplň jasná – data budou převzata ze stávajících zdrojů,

existuje překryv území CHKO Jizerské hory na jedné straně a KRNAP a ochranného pásma KRNAP na druhé straně, pro stejné území tak existují 2 orgány ochrany přírody; jedná se o jednoznačnou chybu, která existuje již od přehlášení KRNAP v roce 1991 a je žádoucí ji odstranit; návrh CHKO Jizerské hory je, aby území, kde existuje územní překryv CHKO a KRNAP přešlo pod správu KRNAP a území, kde existuje územní překryv CHKO a ochranného pásma KRNAP přešlo pod správu CHKO Jizerské hory; v současné době nelze nijak předvídat, zda jednání o změně budou úspěšná a případně, kdy ke změně dojde; změna je vázána na změnu zákona č.114/1992 Sb. a změnu nařízení vlády, týkající se změny hranic CHKO

v popisu bude uvedena poloha území, rozloha, jaké obce dané MAS leží v území zcela a jaké částečně

1.2. Obsahová náplň jasná – data budou převzata ze stávajících zdrojů (hl.zdroj Plán péče o CHKO Jizerské hory na období 2011-2020, dále jen Plán péče)

V popisu bude uveden důvod ochrany území a dále samostatně pro každou MAS lokalizace jednotlivých zón ochrany (1.-4.), maloplošných chráněných území, prvků soustavy NATURA 2000 (EVL a ptačí oblasti), regionální a nadregionální prvky ÚSES

1.3. Obsahová náplň jasná – data budou převzata ze stávajících zdrojů

V popisu budou uvedena samostatně pro každou MAS největší sídla ležící v CHKO, hlavní silnice a železnice, způsob odkanalizování území a zásobování vodou a způsob vytápění v sídlech.

1.4. Hlavní ekonomické činnosti

Zemědělství:

Data o využití půdy lze získat z informačního systému Ministerstva zemědělství LPIS

Na území všech MAS zcela převažují trvalé travní porosty (louky a pastviny), pouze na Frýdlantsku existuje zatravněná orná půda, v katastru nemovitostí byla orná půda na území CHKO již většinou převedena do trvalých travních porostů

Pěstování energetických plodin se zde zatím neuplatňuje, cyklus hospodaření s těmito plodinami je většinou 5-7 let, pouze na Frýdlantsku, ale již mimo hranice CHKO se energetické plodiny pěstují

Hospodaření většinou probíhá na menších plochách, na Frýdlantsku existují větší obhospodařované plochy.

Lesnictví:

Údaje o druzích lesů poskytne Krajský úřad LK, orgán st.správy lesů, p.Pop

Téměř 100% vlastníkem lesů v CHKO jsou Lesy ČR, celková rozloha lesů v CHKO je 27 400 ha, majetky obcí jsou do 100 ha, existuje zde několik soukromých vlastníků s drobnými majetky (do desítek ha), církve zde majetky nevlastní

Důvodem této majetkové držby je odsun německého obyvatelstva po 2.světové válce, jejichž majetek propadl státu. Podobně šlechtické majetky byly na stát převedeny již za 1.republiky. Zatím se neví, zda budou potomci šlechtického rodu Walderode žádat o asi 4 000 ha svých bývalých majetků v CHKO.

Obecně platí, že na severu území (Frýdlantsko) je větší podíl ochranných lesů, na jihu pak je větší podíl lesů hospodářských.

Na náhorní plošině probíhá dlouhodobá obnova lesů po odlesnění v 80.letech, převažuje proto pěstební stránka nad těžební.

Lesy jsou nositelem podstatné části ochrany v CHKO, nezastupitelná je jejich retenční schopnost (významný protipovodňový faktor).

Cestovní ruch:

Nejvýznamnější odvětví pro všechny MAS, některé obce jsou na něm životně závislé, nelze ale cestovní ruch brát jako jedinou aktivitu, která nahradí zaniklé průmyslové aktivity.

Vysoká návštěvnost především v jižní části, ale rozvíjí se i na Frýdlantsku.

Jizerské hory jsou velmi dobře dostupné, z čehož plyne vysoká jednodenní návštěvnost hlavně z velkých měst.

Bude vždy nutná regulace, nejlépe přes územní plánování.

Návštěvnost některých lokalit se reguluje přes nabídku služeb - akceptuje se běžeké lyžování a strojová úprava tratí, lyžaři ale mohou navštívit i jiné lokality bez strojově upravených tratí, podobně cykloturistika je možná po značených cestách i mimo ně

Je zadána Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Jizerských horách.

Existují 3 turistické hraniční přechody – Orle, Smrk a Harrachov (ten již mimo CHKO), tento výčet nelze s jednou výjimkou („vidlicová cesta“ pod Smrkem) dále zahušťovat – přírodně velmi cenné území – národní přírodní rezervace (dále jen NPR) Rašeliniště Jizery

Myslivost:

Významná oblast chovu jelení zvěře, existuje zde několik desítek honiteb, kde je placený odstřel, většina honiteb patří Lesům ČR, nájem v honitbách je většinou 200-400 Kč/ha/rok

Zvěř je v létě na horách, v zimě sestupuje dolů i do okolí měst.

Osídlení:

Velmi významné urbanizační tendence, hlavně na jihu v okolí velkých měst, všechny pozemky nejsou využity pro výstavbu, nutné odlišovat developerské projekty a individuální zástavbu.

Průmysl:

Jeho význam se výrazně snížil, významnou roli nadále hraje v MAS Rozvoj Tanvaldska.

Doprava:

význam pro obsluhu území, existují 2 silniční hraniční přechody do Polska (Nové Město pod Smrkem a Harrachov) a jeden železniční (Harrachov), význam skibusy, cyklobusy

Těžba nerostných surovin:

Existuje jedno aktivní ložisko – Hraničná (MAS Podještědí), těží se velké bloky kamene (na sochy apod.), intenzita těžby je malá

Energetika:

Malé vodní elektrárny -existuje významné množství historicky založených profilů pro energetické využití ve všech zónách CHKO

1.5. bude zpracováno na základě údajů z ostatních kapitol

2. Problémy území a potenciál rozvoje

2.1. Hlavní problémy území a možnosti řešení

Zemědělství:

Problémy vyplývají z nečinnosti na půdě; zemědělci dostávají dotace na údržbu travních porostů, tedy na údržbu krajiny; půda neslouží obživě, což nahrává spekulacím s půdou; majitelé nejsou k půdě vázáni; současné využití nabízí jen krátkodobou udržitelnost; objevují se snahy o další zalesňování nevyužívané půdy – negativní trend; živočišná výroba se nevyplácí

Na Frýdlantsku jsou spekulace s půdou menší, ta zde slouží i k obživě.

Doposud špatně funguje agroturistika, hlavně na jižní straně hor, na Frýdlantsku je situace lepší.

Lesnictví:

Stav lesů je dlouhodobě nevyhovující, cílem je lesy postupně přivést do stavu, kdy zajišťují své základní funkce (vodohospodářské, rekreační, hospodářské).

Vlastnictví lesů jedním majitelem má své výhody (např. schopnost ekonomické sanace lesů s horší produkční schopností z lesů produkčně lepších), ale i nevýhody – dodavatelsko-odběratelské vztahy a legislativní způsob nastavení průběhu výběrových řízení zvýhodňuje velké firmy, které nenajímají místní pracovníky, dřevo je prodáno mimo území, místní komunity nemají z této činnosti užitek, dřevní hmota se prodává nastojato, dřevařské firmy provádějí těžbu bez komunikace s obcemi a bez ohledu na území

Cestovní ruch:

Vysoká návštěvnost v některých lokalitách s negativními dopady na životní prostředí i prožitek návštěvníků

I na Frýdlantsku se objevují záměry negativní z hlediska životního prostředí, které mají malý pozitivní vliv na místní komunity, i singltrek (Frýdlantsko) má malý pozitivní vliv na místní

Legislativa – daně jsou odváděny podle sídla firmy, nikoli místa podnikání

Jednodenní návštěvnost z velkých měst je velkou zátěží pro území a přínos pro území je minimální

Je slabý destinační management – měli by se na něm podílet nejen obce, ale i aktéři cestovního ruchu (ubytovatelé, poskytovatelé služeb,...)

Myslivost:

Zvěře je více než les unese – vysoká zvěř způsobuje škody na lesních porostech, černá zvěř způsobuje vysoké škody

Honitby jsou často provozovány jen za účelem zisku

Průmysl:

Střety s ochranou ŽP nejsou, firmy mají zpracované plány vnějších rizik, které musí dodržovat, myslitelné podmínky využití nejsou ve střetu s ochranou přírody, průmysl, pokud existuje, je lokalizován ve 4.zóně

Doprava:

Přeložka silnice I/65 Tanvald – Harrachov v současné ZÚR již není tak konfliktní, vede v údolní variantě, představuje zlepšení dostupnosti pro místní firmy

Silnice II/290 Frýdlant – Desná („soušská silnice“) – není konflikt mezi ochranou ŽP a požadavky na dopravu, důvodem zimní uzavírky je ochrana vodních zdrojů, tento systém je lepší pro ochranu přírody, ale i celoroční provoz (bez tranzitní dopravy) by byl z hlediska ochrany ŽP akceptovatelný

Silnice III/2904 Mníšek – Raspenava (přes Oldřichovské sedlo) prochází přes 1.zónu CHKO a je v kontaktu s NPR, je nutné nezvyšovat zátěž a zabránit zlepšování technických parametrů komunikace (šířka, poloměry oblouků, přeložky)

Těžba nerostných surovin:

Významné střety nejsou

Těžba na ložisku Hraničná se v posledních letech významně kultivovala, probíhá i rekultivace odvalu

Ložisko Oldřichov (MAS Podještědí) se již netěží, dochází k rekultivaci těžební plochy – na veřejnou zeleň, druhá část bude na lehčí průmysl

Energetika:

CHKO nebude podporovat rozšiřování profilů za jejich historickou hranici, ekonomický přínos není adekvátní zásahu do přírody, nepovoluje se využití profilů v 1.a 2.zóně

Problémy s vrchním vedením elektřiny nejsou

V silné kolizi s ochranným režimem CHKO je případné umístování větrných elektráren nebo fotovoltaiky do volné krajiny (netýká se drobných zdrojů na objektech v zastavěném území). Podmíněně akceptovatelné jsou malé zdroje energie, které využívají místní vstupy a poskytují energii ke spotřebě v místě (např. lokální výtopy na biomasu).

2.2. Potenciál rozvoje potřeb území při respektování přírodních a krajinných hodnot

Zemědělství:

Podpora drobnějších zemědělců, podpora odbytu jejich produktů.

Spolupráce a koncentrace zemědělců (sdílení mechanizace, silnější pozice při jednání s odběrateli)

Místní výroba navazující na zemědělství

Lesnictví:

Zapojení místních firem do podnikání

Podpora odbytu dřeva v místě

Většina problémů ale není řešitelná z místní úrovně, zásadní je legislativní úprava z centra

Cestovní ruch:

Šetrné využívání území – agroturistika, technické památky (především MAS Rozvoj Tanvaldska)

Spolupráce aktérů cestovního ruchu (veřejná správa vč. správy CHKO, poskytovatelů služeb, infocenter,...)

Koncepce rozvoje cestovního ruchu

Monitoring a hodnocení služeb cestovního ruchu

Vzdělávací programy – standardy služeb, jazyková výuka

Podpora vzniku pracovních míst v souvislosti s cestovním ruchem

Možné otevření hraničního přechodu pod Smrkem – na „vidlicové cestě“

Myslivost:

Programy pozorování zvěře

Průmysl:

Významný potenciál technických památek – hlavně v MAS Rozvoj Tanvaldska

Energetika:

Využití profilů v historických hranicích ve 3. a 4. zóně CHKO

Podpora kabelizace elektrického vedení

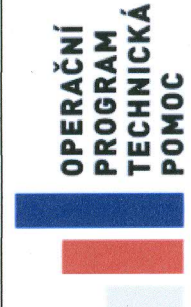
Místní zdroje energie využívající místní vstupy a poskytující energii ke spotřebě v místě (např. lokální výtopy na biomasu) realizované v souladu s požadavky ochrany ŽP

Zapsal: Robert Rölč

Jednání Správy CHKO Jizerské hory s MAS LK v rámci zpracování SCLLD pro období 2014-2020

22.7.2014 od 10:30 hod.-13:00 hod. CHKO Jizerské hory, Liberec

Jméno	Organizace	Telefon	E-mail	Podpis
1. ROBERT PŮLC	MAS PŘÍROTE POBÝT	606 603 194	r.robe@arr-nisa.cz	
2. DEJANAR VESELOVSKÝ	ARR	602 172 871	A.vesel@arr-nisa.cz	
3. JANA DAVIDOVÁ	ARR	605 125 121	J.Davidova@arr-nisa.cz	
4. MAREK ŘIENIČKA	ARR	607 571 371	M.prenicka@arr-nisa.cz	
5. JOSEF KUČIN	ROZVOJ TANVALDSKAZE	728 767 585	KUCIN@JINEKIN.PS.CZ	
6. VITĚZ DOUBNEJOVÁ	MAS FYNČKOVSKO, Z.S.	702 062 657	MASIFF@TANVALD.CZ	
7. JIŘÍ MUŠEK	ARPE ČE	602 664 849	JIRI.MUSEK@ARPE.CZ	
8. JANA HEJZLEROVÁ	- -	724 394 428	JANA.HEJZLOVA@KUSTURE.CZ	
9. DAVÍD DAVID	MAS Podještěví	425 071 185	slazasla@jarnov-nm.cz	
10. Bláženou Hrubou	MAS Prácheňsko	602 684 718	blahuska@prachem.cz	
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR